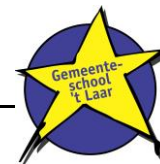

Schoolwerkplan GBS 't Laar

Deel 1

Decretaal deel

Inhoud

	<u>Pag.</u>
<u>Hoofdstuk 1. Het pedagogisch project</u>	... 3
a. <i>Gegevens met betrekking tot de situering van de onderwijsinstelling</i>	
b. <i>Uitgangspunten</i>	
c. <i>Visie op basisonderwijs</i>	
<u>Hoofdstuk 2. Organisatie van de school en indeling in leerlingengroepen</u>	...12
<u>Hoofdstuk 3. Evaluatie en rapportering</u>	...14
<u>Hoofdstuk 4. Voorzieningen voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de samenwerkingsvormen met andere scholen van gewoon en/of buitengewoon onderwijs</u>	...18
<u>Hoofdstuk 5. Het geïntegreerd zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid</u>	...19
a. <u><i>Aanwending van het lestijdenpakket</i></u>	...21
b. <u><i>Uitgangspunten</i></u>	...21
Het zorgcontinuüm	
De leezorgmatrix	
Handelingsgericht werken	
Soorten zorginterventies	
c. <u><i>Het geïntegreerd zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid a.h.v. zorgstructuren en -procedures</i></u>	...24
Het leerlingvolgsysteem of LVS	
Klasdoorbrekend werken	
GON - project	
Overige GOK (gelijke onderwijskansen) -initiatieven	
ICT als krachtig middel	

Hoofdstuk 1. Het pedagogisch project

a. Gegevens met betrekking tot de situering van de onderwijsinstelling

GEMEENTELIJKE BASISCHOOL 't LAAR

Instellingsnummer: 008177-211-4-11052-1

Maria Clarastraat, 60 - 2160 Wommelgem

☎ 03/322.34.34 FAX: 03/322.71.21

e-mail : tlaar@wommelgem.be

website : www.tlaar.net

meer info op : www.gimme.eu

Onze school is een gemengde basisschool, die behoort tot het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Het schoolbestuur GEMEENTEBESTUUR WOMMELGEM
Kaakstraat, 2 - 2160 WOMMELGEM
☎ 03/355.12.50 FAX: 03/353.40.26

Het Schepencollege De Burgemeester: Dhr. Frank Gys
Schepenen: Dhr. Marc Dierckx
Mevr. Ann Baele
Mevr. Ann Theys
Dhr. Koen Baert
Dhr. Alex Helsen
Dhr. Bart Van Scharen

Voor vragen i.v.m. onderwijs in de gemeente kan men steeds terecht bij:

- Dhr. Marc Dierckx
Schepenen van onderwijs
Meershoek, 8
2160 Wommelgem
☎ 03/353.93.22
Spreekuren:
☎ 03/355.12.81: maandag: 19.00 u. - 21.00 u.

GBS 't Laar bestaat uit een kleuterschool en een lagere school.

Maximumcapaciteit van de school :

Het schoolbestuur legde sinds 1 september 2012 volgende zaken vast :

De capaciteit van de school

- Op het niveau van de school
- Op niveau van de vestigingsplaats
- Op het niveau van de kleuterschool, en eventueel per geboortjaar
- Op het niveau van de lagere school, en eventueel per leerjaar

Voor GBS 't Laar :

Capaciteit van de school = 350 leerlingen

Capaciteit van de kleuterschool = 145 kleuters

Capaciteit van de lagere school = 205 leerlingen en max. 25 leerlingen voor één bepaald leerjaar.

b. Uitgangspunten

Fundamentele uitgangspunten

Onder fundamentele uitgangspunten wordt verstaan: principiële houdingen die men heeft t.a.v. mens en maatschappij. Wat voor een mens, wat voor een maatschappij beoogt men met de opvoeding en het onderwijs? Deze uitgangspunten hebben een directe invloed op hoe men over opvoeding en onderwijs denkt.

Hieronder geven we de tien punten uit het gemeenschappelijk pedagogisch project van het **officieel gesubsidieerd onderwijs - stedelijke en gemeentelijke schoolbesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie** (Goedgekeurd door de Raad van bestuur van OVSG).

Deze tien punten worden gehanteerd als toetssteen voor het huidig pedagogisch project:

1 Openheid

De school staat ten dienste van de gemeenschap en staat open voor alle leerplichtige jongeren, ongeacht hun filosofische of ideologische overtuiging, sociale of etnische afkomst, sekse of nationaliteit.

2 Verscheidenheid

De school vertrekt vanuit een positieve erkenning van de verscheidenheid en wil waarden en overtuigingen, die in de gemeenschap leven, onbevooroordeeld met elkaar confronteren.

Zij ziet dit als een verrijking voor de gehele schoolbevolking.

3 Democratisch

De school is het product van de fundamenteel democratische overtuiging, dat verschillende opvattingen over mens en maatschappij in de gemeenschap naast elkaar kunnen bestaan.

4 Socialisatie

De school leert jongeren leven met anderen en voedt hen op met het doel hen als volwaardige leden te laten deelhebben aan een democratische en pluralistische samenleving.

5 Emancipatie

De school kiest voor emancipatorisch onderwijs door alle leerlingen gelijke ontwikkelingskansen te bieden overeenkomstig hun mogelijkheden. Zij wakkert zelfredzaamheid aan door leerlingen mondig en weerbaar te maken.

6 Totale persoon

De school erkent het belang van onderwijs en opvoeding. Zij streeft een harmonische persoonlijkheidsvorming na en hecht evenveel waarde aan kennisverwerving als aan attitudevorming.

7 Gelijke kansen

De school treedt compenserend op voor kansarme leerlingen door bewust te proberen de gevolgen van een ongelijke sociale positie om te buigen.

8 Medemens

De school voedt op tot respect voor de eigenheid van elke mens. Zij stelt dat de eigen vrijheid niet kan leiden tot de aantasting van de vrijheid van de medemens. Zij stelt dat een gezonde leefomgeving het onvervreembare goed is van elkeen.

9 Europees

De school brengt de leerlingen de gedachte bij van het Europese burgerschap en vraagt aandacht voor het mondiale gebeuren en het multiculturele gemeenschapsleven.

10 Mensenrechten

De school draagt de beginselen uit die vervat zijn in de Universele Verklaring van

de Rechten van de Mens en van het Kind, neemt er de verdediging van op. Zij wijst vooroordelen, discriminatie en indoctrinatie van de hand.

Uitgangspunten officieel gesubsidieerd onderwijs

Op basis van het schoolpact van 1958 hebben de gemeenten de vrijheid van keuze inzake de visie over hun onderwijs.

Aansluitend bij artikel 17 van de grondwet wordt de nadruk gelegd op de volgende beginselen:

1. De vrijheid van onderwijs houdt in dat de ouders vrij een school kunnen kiezen voor hun kinderen.
2. Het recht op onderwijs wordt erkend; de toegang tot het onderwijs moet kosteloos zijn tot het einde van de leerplicht.
3. De gemeenteschool waarborgt de gelijke behandeling van alle leerlingen, ouders en personeelsleden. Het karakter van de school steunt op een pluralistische levenshouding.
4. Alle leerlingen hebben recht op onderricht in zedenleer of een van de erkende godsdiensten. De school waarborgt de vrije keuze van de ouders tussen zedenleer of een van de erkende godsdiensten

Doelstellingen van de Gemeentelijke Basisschool

Het is de grote kracht en de verantwoordelijkheid van de school dat zij de jongeren bereikt in de meest gevoelige periode van hun leven. Een verantwoord opvoedingsproject richt zich naar de ontplooiing van het kind in al zijn aspecten met als einddoel zelfstandigheid en verantwoordelijkheidszin van de jonge mens.

c. Visie op basisonderwijs

De fundamentele uitgangspunten, de principiële houdingen die men heeft t.a.v. mens en maatschappij worden vertaald naar de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen.

De fundamentele uitgangspunten zijn met andere woorden een kader waarbinnen we kwalitatief onderwijs in onze school willen realiseren. Ze worden aan de ontwikkelingsdoelen en eindtermen gerelateerd, als minimaal verplicht na te streven en/of te bereiken einddoelen.

In de uitgangspunten bij de ontwikkelingsdoelen en eindtermen voor het basisonderwijs is de entiteit curriculum uitgegaan van een aantal fundamentele

elementen in de ontwikkeling van kinderen. Deze elementen situeren zich in drie velden nl.:

1. het veld van de basiskenmerken die de kern vormen

- het beschikken over een positief zelfbeeld;
- gemotiveerd zijn;
- zelf initiatief nemen;

2. het veld van de algemene ontwikkeling dat doelen omvat van meer algemene aard

Deze doelen zijn zowel in leergebieden als in leergebiedoverschrijdende thema's impliciet of expliciet terug te vinden.

- kunnen communiceren en samenwerken;
- zelfstandigheid aan de dag leggen;
- creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld;
- zelfgestuurd leren;

3. het veld van de specifieke ontwikkeling dat doelen omvat waarvan men de inhouden kan ordenen volgens leergebieden die in het onderwijs meer specifiek aan de orde zijn

- lichamelijke opvoeding;
- muzische vorming;
- taal;(Nederlands, Frans ...)
- wereldoriëntatie;
- wiskunde.

Deze drie ontwikkelingsvelden zijn geënt op "de wereld", in zijn ruime betekenis. Het is de werkelijkheid waarin het kind gaat functioneren. Het kind leert de werkelijkheid begrijpen, wordt vaardig en ontwikkelt een positieve houding.

De kwaliteit heeft met andere woorden alles te maken met de fundamentele uitgangspunten die het schoolbestuur vooropstelt en die samen met de scholengemeenschap concreet vorm krijgen. Vanuit dit pedagogisch project werkt het lerarenteam op zodanige wijze aan de realisatie van de vooropgestelde doelen, dat er recht wordt gedaan aan de kenmerken van goed basisonderwijs. Kwaliteit voor een school betekent dus meer dan de mate waarin en de wijze waarop doelen worden gerealiseerd. De kwaliteit van een school uit zich op de eerste plaats in het dagelijks pedagogisch klimaat, het samenlevingsmodel dat de school uitbouwt, de leef- en werkcultuur die er heerst.

In de visie op basisonderwijs bij de leerplannen heeft OVSG de kenmerken van

goed basisonderwijs omschreven.

Deze kenmerken zijn:

- **samenhang;**
- **totale persoonlijkheidsontwikkeling;**
- **zorgverbreding;**
- **actief leren;**
- **continue ontwikkelingslijn.**

Samenhang

Een leergebieden - of vakkengesplitste benadering van de realiteit is niet aan te bevelen. Kinderen beleven en ervaren de realiteit immers niet in vakjes.

De school moet ervoor zorgen leersituaties te creëren, die voor de kinderen herkenbaar zijn. De kinderen moeten de centrale plaats innemen. Kinderen dienen zich op de eerste plaats veilig en goed te voelen op de basisschool.

De doelstellingen van het basisonderwijs hebben niet enkel betrekking op kennis opdoen. Ook het verwerven van inzichten, vaardigheden en attitudes met betrekking tot verschillende werkelijkheidsgebieden zijn belangrijke doelstellingen.

Daarnaast dienen "leren leren", "probleemoplossend denken" en "sociale vaardigheden" door de basisschool heen in verschillende leergebieden aandacht te krijgen.

Totale persoonlijkheidsontwikkeling

Alle aspecten van de persoonlijkheid dienen via de aangeboden vorming in hun ontwikkeling te worden gestimuleerd en dit op evenwichtige wijze..

Aandacht voor de totale persoonlijkheidsvorming houdt in dat het schoolteam zich beraadt over een evenwichtig vormingsaanbod en een evenwichtige activiteitenplanning.

De school houdt in haar aanbod niet alleen rekening met de verschillende ontwikkelingsterreinen maar ook met de verschillen in persoonlijkheidsontwikkeling.

Aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling impliceert daarom een gerichtheid op individualiserend onderwijs.

1. DE VERSTANDELIJKE VORMING.

Het kind leert informatie verwerven en intellectuele vaardigheden ontwikkelen,

het leert ze op verschillende wijzen hanteren en toepassen.

2. De school is ook gericht op het **ONTWIKKELEN VAN AFFECTIEVE WAARDEN**. Het ontdekken en respectvol hanteren van eigen gevoelens en deze van de anderen wordt beschouwd als een belangrijke verworvenheid.

3. Het **ONTWIKKELEN VAN PSYCHO-MOTORISCHE VAARDIGHEDEN** behoort eveneens tot de opdracht van de school. Zij zal de kinderen kans bieden voor een harmonische ontplooiing van hun lichamelijke, verbale, manuele en muzikale vaardigheden.

4. De **OPVOEDING TOT SOCIALE INGESTELDHEID** behoort tot de wezenlijke opdrachten van de school:

- op hun niveau dienen de kinderen geconfronteerd met een begrijpelijke maatschappij - kritische instelling. Deze dient echter gebaseerd op voldoende realiteitszin. Het vormt mede de basis voor een persoonlijk gewetensvol oordeel over mens en maatschappij.
  - de school wil opvoeden tot respect voor alle mensen ongeacht hun geloof, afkomst, leeftijd, geslacht, cultuur, huidskleur of sociale status.
  - de kinderen worden gevormd tot eerbied en gevoeligheid voor de sociale waarden die de grondslag vormen van een democratische samenleving.

5. **HUMANE WAARDEN** dienen in de opvoeding geïntegreerd te worden:

- trouw en inzet naar de ander
- het erkennen van eigen fouten
- het respect betonen in de dagelijkse omgang met anderen
- een gezond evenwicht vinden tussen opkomen voor zichzelf en aandacht voor de anderen
- het op gepaste wijze leren geven en krijgen van kritiek
- het leren inzien dat kwaliteiten en waarden niet louter materialistisch kunnen uitgedrukt worden
- het ontwikkelen van gefundeerde eigen standpunten
- de zin voor orde en netheid.

6. **ELK KIND WORDT BENADERD ALS EEN INDIVIDU MET UNIEKE, EIGEN TALENTEN.**

Meisjes en jongens dienen gelijke kansen te krijgen om hun capaciteiten te ontwikkelen doorheen alle aspecten van het opvoedingsproces.

7. **MILIEUOPVOEDING:**

Zorg en inzet voor al wat leeft is noodzakelijk voor een volwaardige menselijke

ontplooiing. De kinderen zullen gewezen worden op het belang en de zin van een milieubewust gedrag en de maatschappelijke regels inzake milieu en natuurbehoud

8. **GEZONDHEIDSOPVOEDING:**

Het aanleren van een gezonde levenshouding gebaseerd op de zorg en het respect voor het eigen lichaam.

9. Er wordt de kinderen een verantwoorde **WAARDERING VOOR TECHNIEK** bijgebracht.

De school zal de kinderen naar hun vermogen vaardig en begrijpend leren omgaan met instrumenten en technieken. Naast de nieuwe waarden en mogelijkheden die de versnelde technische ontwikkeling ons bijbrengt dienen de kinderen eveneens aandacht te hebben voor de relatieve waarden, de beperktheden en de risico's van de techniek.

10. De **CULTURELE VORMING** van de kinderen dient ontwikkeld: aandacht voor muziek, beeldende kunsten, toneel, de geschiedenis van ons volk en onze cultuur.

11. De school zal ook **DE MONDIALE VORMING** van de kinderen ter harte nemen. Het respectvol benaderen van andere culturen en volkeren vormt de basis voor de wereldvrede.

Zorgverbreding

Een goede interactie tussen kind en leraar, die ook rekening houdt met de thuissituatie, is noodzakelijk om tot succesvolle oplossingen te komen. Zorgbreedte heeft te maken met de aandacht die de school aan kinderen wil geven, met de wijze waarop ze omgaat met verschillen tussen kinderen. Soepele overgangen van kleuterniveau naar lager onderwijs en tussen leeftijdsgroepen dienen te worden gecreëerd.

Doorbreken van het traditionele leerstofjaarklassensysteem in de lagere school is mogelijk. De schoolteamleden trachten hun onderwijs af te stemmen op de mogelijkheden van de individuele kinderen, die ze op school begeleiden. Dit impliceert dat de school aan een aantal organisatorische voorwaarden voldoet: overlegmogelijkheid, flexibele klassenorganisatie, ... Daarnaast moeten de leraren de attitude hebben om met elkaar over hun onderwijspraktijk te overleggen, systematisch te reflecteren op de eigen praktijk, de ouders bij het schoolgebeuren te betrekken en open te staan voor nieuwe inhoudelijke vormen van onderwijsondersteuning - en remediëring. Zorgen dat kinderen zich goed en

geaccepteerd voelen op school, er gaan functioneren en er plezier beleven, behoort tot de essentie van zorgverbreding.

Een school, die werkt aan zorgverbreding, zal differentiatievormen inbouwen met het oog op het ondersteunen van elk kind in zijn ontwikkelingsmogelijkheden.

Actief leren

Actief leren is dus voor het kind een productief proces. Het is leren dat van het kind zelf uitgaat en door het kind spontaan als betekenisvol wordt ervaren. Het kind heeft belang bij wat het doet en gaat daarom volledig op in het anticiperen en oplossen van problemen.

De sociale interactie tussen leraar en leerling en tussen leerlingen onderling is een essentieel onderdeel van het interactief proces.

Om actie leren op school te stimuleren, dienen realistische en betekenisvolle probleemsituaties (contexten) binnen de leersituatie te worden gecreëerd.

Bij actief leren ligt de klemtoon eerder op het verwerken van, dan op de hoeveelheid aan leerinhouden. Kennis en inzicht zijn in die mate belangrijk dat zij gekoppeld kunnen worden aan denkhandelingen en strategische vaardigheden. Hierdoor worden ze voor het kind hanteerbaar binnen probleemsituaties en worden ze hefboomen voor actief leren en ontwikkeling.

Continue ontwikkelingslijn

Het aangeboden onderwijs wordt zowel naar moeilijkheidsgraad als naar inhoud afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden en - behoeften van de leerlingen.

Aandacht voor "continuïteit" binnen onderwijs betekent ook dat men de drempels tussen de verschillende fasen van de schoolloopbaan, tussen leergebieden (zie samenhang), tussen thuis - en schoolervaringen van de leerlingen, zo laag mogelijk maakt.

De begeleiders van het kind door de basisschool moeten deze continuïteit nastreven. Voor de schoolteamleden betekent dit gelijkgerichtheid, stimuleren van een doorlopende leer - en ontwikkelingslijn, afspraken maken en nakomen.

Hoofdstuk 2. Organisatie van de school en indeling in leerlingengroepen

Uiteraard zullen de criteria die de school met betrekking tot de indeling in leerlingengroepen vastlegt consequenties hebben voor de aanwending van het lestijdenpakket en omgekeerd.

Voor het indelen in leerlingengroepen bepaalt het schoolbestuur de basisstructuur. Zowel in de kleuterafdeling als in de lagere school zijn de leerlingen gegroepeerd volgens leeftijd (het leerstofjaarklassensysteem).

In de kleuterschool kan deze verdeling aangepast worden, afhankelijk van het aantal ingeschreven kleuters per leeftijd.

De basisstructuur kan doorbroken worden op basis van volgende criteria:

Interne klasdifferentiatie

Naargelang de vorderingen voor taal of wiskunde, wordt er gekozen voor homogene of heterogene (naar vorderingen) leerlingengroepering onder leiding van één of meer leraren. Hiervoor worden ook andere klasleerkrachten ingeschakeld tijdens hun plage-uren en de zorgleerkrachten.

De leraars hebben zich ertoe verbonden om minstens één van hun klasvrije uren te besteden aan zorg, zij het voor overleg met parallel - of andere collega's, zij het met het bijwonen van lessen van een collega, zij het om in een parallelklas kinderen met leermoeilijkheden te helpen of om een differentiatiegroepje te vormen.

Klas- of groepsdoorbrekend werken

(vaste of wisselende groepen per schooljaar)

- Volgens interesse, mogelijkheden of behoeften : Hoekenwerk en contractwerk worden georganiseerd. Dit gebeurt soms ook klasdoorbrekend. De taken die door de leerlingen worden uitgevoerd kunnen volgens interesse, mogelijkheden of behoeften variëren. Sommige taken worden individueel uitgevoerd, andere in groepjes.

- voor één of meer leergebieden

MUVO : de verschillende leerdomeinen van muzische vorming worden in de lagere school door verschillende leerkrachten (in onderling overleg) aangeboden. De leerlingen gaan telkens bij een andere leerkracht werken (bv. volgens een doorschuifstelsel) tot ze alle domeinen behandeld hebben.

TAAL : er wordt klasdoorbrekend niveaulezen georganiseerd- de leerlingen gaan lezen volgens behaald leesniveau. Elk leesgroepje wordt begeleid door bv. een leerling met leesniveau AVI 9.

WISKUNDE : Indien nodig wordt er gewerkt volgens curriculum. Leerlingen kunnen bv. wiskunde op hun niveau volgen - in de eigen klas, in een lager of in een hoger leerjaar.

Parallelklassen werken regelmatig klasdoorbrekend voor meerdere leergebieden.
- voor gezamenlijke activiteiten

Sinterklaas, Kerstfeest, Carnaval,... worden meestal gezamenlijk georganiseerd. De klassen van de kleuterschool werken nauw samen met deze feesten. In de lagere school worden deze activiteiten meestal per graad aangeboden.

Mogelijke samenstelling van de groepen:

- 2,5 - jarige tot 5 - jarige kleuters
- leerlingen van 1ste tot en met 6de leerjaar
- leerlingen van dezelfde graad
- kleuters en lagere schoolkinderen samen

Het is evident dat soms ook een combinatie van verschillende criteria wordt gehanteerd en dat de onderwijsorganisatie flexibel wordt toegepast.

Hoofdstuk 3. Evaluatie en rapportering

Hier bepaalt het schoolbestuur op welke wijze ze de leerlingen evalueert en hoe ze daarover rapporteert.

Evaluatie is het totale proces van het verzamelen van informatie, het uitspreken van een beoordeling (interpretatie), het nemen van een beslissing en het rapporteren.

Verzamelen van gegevens

- In de kleuterschool wordt het kleutervolgsysteem van het OVSG gebruikt om de kleuters doelgericht te observeren. Van elke kleuter wordt algemene informatie verzameld en genoteerd. Kleuters die worden gemeld bij/door de klasleerkracht en/of het zorgteam, worden nauwgelet geobserveerd aan de hand van de gedetailleerde observatietabellen.
- De lagere school maakt gebruik van het leerlingvolgsysteem om gegevens van de leerlingen te verzamelen.
- Een schriftelijke bevraging van de lln. in de lagere school i.v.m. het welbevinden gebeurt tweemaal per schooljaar.
- Voor elke leerling wordt er een leerlingdossier samengesteld : hierin worden alle belangrijke gegevens verzameld betreffende het kind.

Deze gegevens worden verzameld :

- Om het leerproces van de leerling tijdig bij te sturen.
- Omdat de klasleerkracht dan zijn didactisch handelen in de klas kan aanpassen.
- Om de gegevens te kunnen gebruiken voor een juiste oriëntering bij de overstap naar een volgend leerjaar of naar het secundair onderwijs.

Het leerlingvolgsysteem of LVS (zie ook hoofdstuk 5)

"Een leerlingvolgsysteem is een systeem dat een objectieve follow-up mogelijk maakt van enkele basisvaardigheden via een periodieke toetsing van alle leerlingen, met het oog op het tijdig onderkennen van stagnaties op individueel en klassikaal niveau. "

Rapportering

Het rapport in de lagere school:

* **Het rapport** wil in de lagere school een totaalbeeld van het schoolleven van het kind weergeven. Naargelang de leerinhouden wordt er per graad een aangepast rapport gehanteerd.

Wat houdt het rapport in ?

- Het puntenrapport
- Het rapport van de sociale vaardigheden
- Het muzenboekje
- Het rapport van de levensbeschouwelijke vakken
- Het turnrapport
- Een overzicht van de behaalde resultaten in het LVS, gedurende de volledige schoolloopbaan.

* Het rapport is opgebouwd rond 3 aspecten:

- **Leerprestaties:**

Geregeld wordt de nieuwe leerstof geëvalueerd tijdens het dagelijks werk en door synthesetoetsen.

De quotering gebeurt met cijfers en eventuele opmerkingen van de groepsleraar. De toetsen worden geregeld met de leerlingen meegegeven ter inzage van de ouders. Tevens wordt de mediaan (het middelste resultaat in een geordende rij) weergegeven om te kunnen vaststellen waar het kind zich in de groep bevindt.

Uitzondering : In het eerste rapport van het eerste leerjaar gebeurt de beoordeling nog met een duiding (van A tot E), met vermelding van de bereikte doelstellingen. Volgende rapporten wordt deze beoordeling gekoppeld aan cijfers, om uiteindelijk met het laatste rapport een gelijkaardig rapport zoals in het tweede leerjaar te bekomen, met cijfers en eventuele opmerkingen.

- **Vaardigheden:**

Vaardigheden worden niet met een cijfer beoordeeld, maar met een duiding (van A tot E) naar de verhouding van de inspanning die het kind zich getroost in functie van zijn aanleg en mogelijkheden.

- **Leer - en leefhouding:**

Bij het observeren van elk kind, zal de groepsleraar oordelen en weergeven hoe het kind functioneert in de groep, de houding tegenover de groepsleraar, houding tegenover schoolwerk, aandacht, motivatie, ...

* Het rapport wordt viermaal per schooljaar aan de ouders bezorgd. Het ondertekend rapport wordt dan terugbezorgd aan de groepsleraar. Om het kind te stimuleren, heeft het ook zijn inbreng, door te noteren wat hij / zij vindt van zijn / haar rapport.

* De leerlingen die extra zorgbegeleiding krijgen, krijgen tegelijkertijd een specifiek rapportje mee, waarin de zorgleerkracht de verwerkte leerstof, de vorderingen en aandachtspunten kenbaar maakt aan de ouders.

* Meer toelichting bij het rapport wordt verstrekt tijdens de info - avond voor ouders bij het begin van het schooljaar. Tijdens de individuele oudercontacten tijdens het schooljaar kunnen ouders, samen met de klasleerkracht én eventueel de zorgleerkracht nog dieper ingaan op de prestaties en de evolutie van het kind.

* De eerste drie rapporten van het schooljaar hebben een eerder formatieve functie : ze dienen vooral om het onderwijsleerproces bij te sturen. Het

zomerrapport op het einde van het schooljaar heeft eerder een summatieve beslissing : hierbij wordt een eindbeslissing genomen betreffende de overgang naar het volgende leerjaar, of het behalen van het getuigschrift op het einde van de lagere school. Deze eindbeslissing wordt genomen in overleg met de klasleerkracht, het zorgteam, het CLB (MDO) en op het einde van het zesde leerjaar ook de klassenraad.

* Het overzicht van de behaalde resultaten in het LVS doorheen de volledige schoolloopbaan toont de vorderingen van de leerling, en dient ook als belangrijke informatie bij het MDO.

Aan de hand van deze resultaten en deze van de overige deelrapporten, worden acties gepland om het leerproces bij te sturen.

Hoofdstuk 4. Voorzieningen voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de samenwerkingsvormen met andere scholen van gewoon en/of buitengewoon onderwijs

Inschrijvingsbeleid

De vraag van ouders om hun kinderen, die andersvalide zijn of die voordien in het buitengewoon onderwijs ingeschreven waren, in onze school in te schrijven, wordt eerste besproken met de ouders en het team (en in het bijzonder het zorgteam).

De haalbaarheid om deze leerlingen in onze school (het gewoon onderwijs) in te schrijven wordt onderzocht : rekening houdend met de vaardigheden/kennis/leer- en leefhouding van het kind zelf, het advies van de oorspronkelijke school (bv. het buitengewoon onderwijs) en het CLB, de infrastructuur van onze school, en de mogelijkheden om externe begeleiding voor het kind in te schakelen.

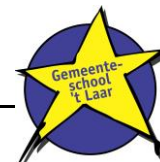
Indien alle betrokken partijen overtuigd zijn van de haalbaarheid om deze leerlingen in onze school in te schrijven, kan deze inschrijving ook gerealiseerd worden.

GON - project

Onze school werkt actief mee aan geïntegreerd onderwijs. (GON - project) Zo is het mogelijk dat bepaalde kinderen vanuit het buitengewoon basisonderwijs ondersteund worden in het gewoon onderwijs. (onze school)

Samenwerking met andere scholen

Basisscholen en secundaire scholen leren van elkaar door in gesprek te gaan met elkaar rond bepaalde thema's of door projecten samen uit te werken : bv. de samenwerking met de andere scholen van Wommelgem (netoverschrijdend), met de andere scholen binnen de eigen scholengemeenschap en tijdens informatie- en gespreksavonden met secundaire scholen.

Hoofdstuk 5. Het geïntegreerd zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid

Een goed uitgewerkt zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vormt een raamwerk voor kwaliteitsvol onderwijs. Het schoolteam wil deze kwaliteit binnen het onderwijs nastreven, door stapsgewijs te werken aan een geïntegreerd zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op maat van onze school.

Door de zorgverbreding krijgt elk kind optimale groei- en leerkansen. Elk kind heeft zijn eigenheid : kinderen verschillen van elkaar in interesses, leefwereld, kansen die ze aangeboden krijgen, taalvaardigheid... Als schoolteam willen we elk kind optimaal laten ontplooiën door positief en constructief om te gaan met deze diversiteit. In de klaspraktijk wordt de zorg geboden aan alle kinderen die dit nodig hebben, en dit in samenwerking met alle betrokkenen binnen de zorgwerking.

Het aansluiten en afstemmen op de individuele mogelijkheden biedt kansen op integratie en het goed functioneren binnen de groep.

Ongeacht zijn afkomst, geslacht, religie en taal, willen we elk kind een kansrijke leeromgeving bieden, waardoor het zijn totale persoonlijkheid kan ontwikkelen en de eindtermen van het basisonderwijs kan behalen.

Algemene zorgwerking

Op onze school staat de totaliteit van onze leerlingen centraal : de kinderen worden in onze school cognitief en sociaal-emotioneel uitgedaagd om zo uit te groeien tot zelfbewuste jongeren die gericht en met voldoende schoolse en socio-emotionele bagage hun verdere schoolloopbaan kunnen uitstippelen. Dat is de dagelijkse opdracht en verantwoordelijkheid van het gehele schoolteam.

Het is onze doelstelling om kinderen zo optimaal mogelijk te laten ontplooiën in hun totale ontwikkeling door - in de eerste plaats - de dagelijkse structuur in de klas en het gevarieerd aanbod aan speelse activiteiten voor de kleuters en het lessenspakket voor de lagere school.

Soms verloopt deze ontwikkeling minder vlot en moet de klasleerkracht bijsturen en extra ondersteuning bieden. Dit zal de leerkracht doen door het aanbod voor dat specifieke kind aan te passen en te differentiëren (in opdrachten, naar tempo, moeilijkheidsgraad...).

Wanneer blijkt dat deze interventies niet het gehoopte resultaat opleveren, schakelt de leerkracht het zorgteam in.

Soms blijkt dat sommige kinderen meer begeleiding in dit proces nodig hebben, wegens kansarmoede, de thuistaal die niet Nederlands is, of leerstoornissen. Deze kinderen, maar ook alle andere kinderen, kunnen op de zorg van de school rekenen. Ook kinderen met emotionele problemen worden met zorg opgevolgd. Zorgkinderen worden zoveel mogelijk klasintern begeleid.

De zorg wordt aangeboden op drie niveaus : op schoolniveau, op niveau van het klasgebeuren en de coaching van de leerkracht en op niveau van de leerling zelf. Het is de taak van de zorgcoördinator en zorgleraars om deze zorg te coördineren en uit te bouwen.

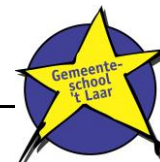
Leerlingen uit de lagere school, die potentieel normaal begaafd zijn, maar tengevolge van toevallige omstandigheden of lichte leermoeilijkheden enige schoolse achterstand opgelopen hebben, worden door de klasleraar en zorgcoördinator extra begeleid. Dit gebeurt in overleg met de ouders. In geval van blijvende problemen worden ouders uitgenodigd voor een evaluatiegesprek met het zorgteam en eventueel het CLB. Dit team zoekt samen met de ouders naar de meest passende oplossing. Ouders die zich zorgen maken over de ontwikkeling van hun kind, kunnen ook zelf contact opnemen met het zorgteam om dit te bespreken.

Door middel van aangepaste methoden en oefeningen en ook het aangepaste didactische materiaal zal de leerling, individueel of in kleine groepen (afhankelijk van de noden) worden begeleid en geremedieerd.

Leerlingen die hoogbegaafd zijn en een extra uitdaging nodig hebben, krijgen ook een gepaste aanpak.

Voor elk van deze kinderen wordt een globaal handelingsplan opgesteld op basis van de resultaten van het onderzoek en van de adviezen van het multidisciplinair team (MDO).

De leervorderingen van het kind zullen regelmatig geëvalueerd worden door het MDO waarvan een beknopt schriftelijk (digitaal) verslag van de bespreking in het begeleidingsdossier van de leerling wordt gevoegd.

a. Aanwending van het lestijdenpakket

Onze school beschikt over een aantal lestijden zorg en SES- lestijden (Sociaal-Economische Status) waarvan er lestijden naar de kleuterschool gaan en lestijden naar het lager onderwijs.

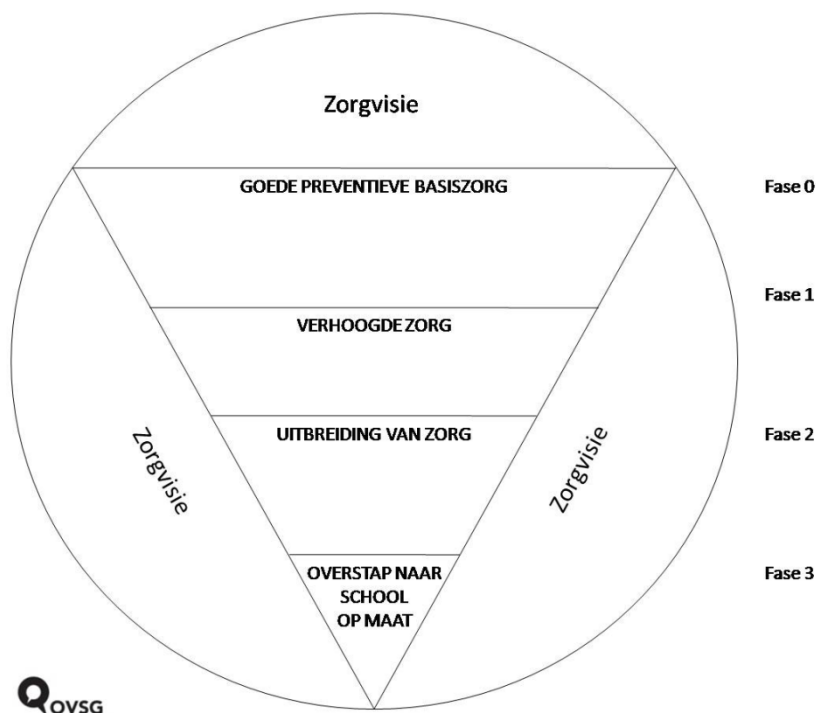
De puntenenveloppe voor zorg wordt volledig aan zorgverbreding besteed : de uren zorg worden door de zorgcoördinator, samen met de zorgleerkrachten, uitgevoerd. Aanvullend worden er nog extra lestijden uit het lestijdenpakket gebruikt voor zorgverbreding.

De zorgverbredende interventies door de klastitularissen zelf dienen verder uitgewerkt en concreet uitgevoerd te worden tijdens o.a. de plage-lestijden .

b. Uitgangspunten

Het zorgcontinuüm

Continuüm van zorg op school

Leerlingenbegeleiding verloopt doelgericht, planmatig en gefaseerd. Het zorgcontinuüm is een referentiekader om leerlingenbegeleiding vorm te geven en inhouden en verantwoordelijkheden vast te leggen.

Het begeleidingscontinuüm bevat vier fasen : een goede preventieve basiszorg, een fase van verhoogde zorg, een fase van uitbreiding van de zorg en de overstap naar een school op maat. Leraren staan in de eerste plaats in voor het verlenen van een goede basiszorg die preventief werkt en het verlenen van een verhoogde zorg voor die leerlingen die er behoefte aan hebben.

De leezorgmatrix

Het zorgbeleid in het gewoon basisonderwijs (Z) situeert zich binnen de leezorgmatrix op leezorgniveau I, II en III :

Leezorg		Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 4	
Leezorgniveau I • gewoon onderwijs • gemeenschappelijk curriculum met gangbare certificering • preventie • differentiëren • financiering op niveau • speciale onderwijsleermiddelen	Ondersteuning: • centrum voor leerlingenbegeleiding • pedagogische begeleidingsdienst • externen	Z				gewoon onderwijs
Leezorgniveau II • gewoon onderwijs • curriculum met gangbare certificering • dispensereren • compenseren • gemotiveerd verslag • financiering op niveau organisatie • speciale onderwijsleermiddelen	Ondersteuning: • centrum voor leerlingenbegeleiding • pedagogische begeleidingsdienst • buitengewoon onderwijs • externen • Financiering op niveau leerling voor cluster 3	Z		D motorische bsp. E visuele bsp. F auditieve bsp.		
Leezorgniveau III • gewoon onderwijs • buitengewoon onderwijs • individueel curriculum met alternatieve certificering* • individueel handelingsplan • Financiering op niveau leerling • attest	Ondersteuning: • centrum voor leerlingenbegeleiding • pedagogische begeleidingsdienst • buitengewoon onderwijs • externen		A lichte verstandelijke handicap B leerstoornissen	C matige ernstige of diepe mentale handicap D motorische bsp. E visuele bsp. F auditieve bsp.	G gedrags- of emotionele stoornis H pervasieve ontwikkelingsstoornis	gewoon onderwijs
Leezorgniveau IV • buitengewoon onderwijs • individueel curriculum met alternatieve certificering* • individueel handelingsplan • Financiering op niveau leerling • attest	Ondersteuning: • centrum voor leerlingenbegeleiding • pedagogische begeleidingsdienst • buitengewoon onderwijs • externen			C matige ernstige of diepe mentale bsp. D motorische bsp. E visuele bsp. F auditieve bsp.	G gedrags- of emotionele stoornis H pervasieve ontwikkelingsstoornis	buitengewoon onderwijs
Leezorgniveau V partieel onderwijs						gewoon onderwijs

* Voor de alternatieve certificering op niveau III en IV zal in een procedure worden voorzien om een vergelijking met de gangbare certificering in het gewoon onderwijs te kunnen maken. Bij gelijkwaardigheid zal dezelfde certificering als op niveau I en II afgeleverd worden.

Handelingsgericht werken

Het zorgteam, met in het bijzonder de zorgcoördinator, heeft samen met het ganse team het handelingsgericht werken in de school ingevoerd.

Kenmerken van het handelingsgericht werken

- De onderwijsbehoeften van leerlingen en ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders - rekening houdend met de context - centraal stellen : Wat heeft dit kind van deze ouders in deze klas bij deze leraar op deze school voor de komende periode nodig ?
- Systematisch en transparant : stap voor stap in een procedure die voor iedereen heel duidelijk is.
- Doelgericht werken vanuit concrete hulpvragen van kind, ouder of leraar.
- Constructief samenwerken met internen en externen.
Bijzondere aandacht voor gesprekken met kinderen.
- Transactioneel referentiekader : Wisselwerking tussen kind en omgeving. Op school hebben we de mogelijkheid dat wat goed (beschermende factoren) gaat te stimuleren en dat wat problematisch is (risicofactoren) te beperken.
- Positieve kenmerken bij alle participanten : kind, ouders en leraren.
- Rol van de leerkracht.

Soorten zorginterventies

De zorgverbreding wordt aangeboden op drie niveaus : op schoolniveau, op niveau van het klasgebeuren en de coaching van de leerkracht en op niveau van de leerling zelf.

Het is de taak van de zorgcoördinator en zorgleraars om deze zorg te coördineren en uit te bouwen :

Op schoolniveau :

- De preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden
- De begeleiding inzake socio-emotionele problemen
- Het gericht differentiëren in het curriculum

Ondersteuning leerkrachten :

- De preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden
- De begeleiding inzake socio-emotionele problemen
- Het gericht differentiëren in het curriculum

Leerlingenbegeleiding :

- De preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden
- De begeleiding inzake socio-emotionele problemen
- Het gericht differentiëren in het curriculum

c. Het geïntegreerd zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid a.h.v. zorgstructuren en -procedures

Op schoolniveau worden procedures uitgewerkt die een continue kwaliteitsbewaking en bijsturing van het gevoerde zorgbeleid moeten mogelijk maken.

De schoolorganisatie kenmerkt zich door veelvuldig en gestructureerd overleg, zowel formeel als informeel :

- MDO
- Oudercontacten, Babbelpunt
- Overleg met externen : CLB, GON-begeleiders, logopedisten, thuisbegeleiders, vertrouwensartsencentrum

De zorg voor en begeleiding van de leerlingen is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen ouders en school. Als school proberen we de betrokkenheid van ouders te verhogen : dit heeft voordelen voor het functioneren van het kind, de ouders en het schoolteam.

De samenwerking met schoolexternen bevordert de zorgbrede werking van de school : Het CLB biedt ondersteuning bij de leerlingbegeleiding. Naargelang de zorgnoden van leerlingen worden ook andere externe begeleidingsdiensten ingeschakeld : GON, Logo, CKG, thuisbegeleiding, vertrouwensartsen.

De pedagogische begeleidingsdiensten (OVSG-CEGO-CLB...) worden ingeschakeld voor begeleiding van het schoolteam, zeker wat betreft het lesgeven aan leerlingen met specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften. Dit gebeurt door individuele en teamgerichte bijscholing (bv. pedagogische studiedagen). Ook de zorgcoördinator en het zorgteam spelen een belangrijke ondersteunende rol in de professionele begeleiding van het team. Het leren op de werkplek wordt bevorderd door de wederzijdse hulp en steun binnen het team en versterkt de draagkracht van leraren.

De leraren nemen een centrale plaats in binnen de zorgverlening aan leerlingen door de concrete zorgmaatregelen in de klas, maar ook door de samenwerking met zowel collega's, zorgverantwoordelijken, als met ouders en externen.

Een gericht aanwervings- en personeelsbeleid wordt gevolgd : met aandacht voor complementariteit van deskundigheid en continuïteit.

Het leerlingvolgsysteem of LVS

Omdat het tijdig opsporen van leermoeilijkheden en leerachterstand van essentieel belang is bij een goede zorgverbreiding, wordt er in onze school gewerkt met een leerlingvolgsysteem.

Een leerlingvolgsysteem is een systeem dat toelaat om de 'schoolse' ontwikkeling van alle kinderen regelmatig gedurende hun hele schoolloopbaan in kaart te brengen aan de hand van gestandaardiseerde instrumenten. Op die wijze kunnen tijdig aangepaste maatregelen worden getroffen voor (groepen van) kinderen die (dreigen) niet (langer) optimaal (te) profiteren van het onderwijsaanbod. Het LVS is gericht op alle leerlingen. We gaan niet alleen na welke kinderen op een bepaald moment manifest uitvallen. We bewaken de vorderingen van alle kinderen en houden ieders evolutie in de gaten zodat we soms kunnen voorkomen dat een kind uitvalt.

De toetsen:

- * zijn afgestemd op het leerplan,
- * zijn methode - onafhankelijk, zodat we zicht krijgen op het werkelijke vaardigheidsniveau in het gemeten domein
- * zijn inhoudelijk op elkaar afgestemd zodat de groei in de gemeten vaardigheid zichtbaar wordt
- * zijn op elkaar afgestemd qua vormgeving
- * worden afgenomen en gecorrigeerd 'volgens het boekje'
- * worden niet inge oefend

Hoe wordt dit in onze school georganiseerd ?

-In de kleuter- en lagere school wordt er gewerkt met een kindvolgsysteem (KVS-LVS)

-Alle kleuters worden geobserveerd door de kleuterleidsters om tijdig tekorten op te sporen en preventief in te grijpen waar nodig. Ook de motoriek wordt nauw opgevolgd en regelmatig geëvalueerd tijdens het schooljaar.

-In de lagere school worden de volgende genormeerde toetsen gebruikt:

Tijdstip van afname	Toetsen:	1 ^{ste} lj.	2 ^{de} lj.	3 ^{de} lj.	4 ^{de} lj.	5 ^{de} lj.	6 ^{de} lj.
Begin schooljaar 15/09 - 30/09	Lezen (VCLB)	--	X	X	--	--	--
Begin schooljaar 15/09 - 30/09	Spelling (VCLB)	--	X	X	X	X	X
Begin schooljaar 15/09 - 30/09	Wiskunde (VCLB)	X	X	X	X	X	X
Midden schooljaar 01/02 - 15/02	Lezen (VCLB)	X	X	X	--	--	--
Midden schooljaar 01/02 - 15/02	Spelling (VCLB)	X	X	X	X	X	X
Midden schooljaar 01/02 - 15/02	Wiskunde (VCLB)	X	X	X	X	X	X
Midden schooljaar	AVI- Leestoetsen	X	X	X	X	X	X
Einde schooljaar	AVI- leestoetsen	X	X	X	X	X	X
Einde schooljaar	CITO-begrijpend lezen	X	X	X	X	X	X

De bedoeling is om op objectieve wijze de leerlingen te vergelijken met een grote groep leeftijdsgenoten.

De interpretatie van de uitslagen worden afgelezen in zones:

ZONE	Hoeveel % van de proefgroep	Beoordeling
A	25 %	Zeer goed
B	25 %	Goed
C	25 %	Voldoende
D	10 %	Zwakker
E	15 %	Zwak tot zeer zwak

* De toetsgegevens worden geregistreerd op eenvormige formulieren voor de hele school.

We werken zoveel mogelijk met 'zones'; dit voorkomt spraakverwarring.

* De interpretatie leidt uiteindelijk tot remediërende en preventieve zorgverbreding:

Welke leerlingen vallen onder het kritische punt (zone E en D)? Welke leerlingen vertonen een bruuske afzwakking? Welke leerlingen vertonen een geleidelijke afzwakking? Wie situeert zich steeds in (de bovenste regionen) van zone A?

* Signaleren doen we bij alle kinderen, analyseren slechts bij enkele. Deze leerlingen worden besproken op het MDO (multi - disciplinair overleg). Deze leerlingen zijn geselecteerd op basis van gedragsobservaties en van LVS-overzichten; er is aandacht voor alle ontwikkelingsdomeinen: lichamelijke, verstandelijke, dynamische en emotionele.

* Er wordt regelmatig een MDO voorzien.

Bij problemen zal er echter niet gewacht worden tot een volgend MDO plaatsheeft, er wordt dan een extra overleg gepland. De participanten van een overleg zijn o.a. de directeur, de groepsleraar, de CLB - medewerker en de zorgcoördinator.

* Extreemzwakke en extreemsterke leerlingen worden begeleid i.s.m. zorgleerkrachten.

* Indien nodig wordt er per kind een individueel handelingsplan opgemaakt.

* Voor de aanpak van leerstoornissen bij leerlingen met een diagnose, worden er sticordi-maatregelen genomen : signaleren, differentiëren, remediëren, stimuleren, compenseren, dispensereren (vrijstellingen).

* Soms kan er overwogen worden een leerjaar over te doen als blijkt dat er te grote moeilijkheden te verwachten zijn. Er wordt echter getracht deze maatregel zo weinig mogelijk te gebruiken.

* Soms gebeurt het ook, dat het MDO het voor een bepaald kind het beste vindt, dat het verwezen wordt naar het Buitengewoon Onderwijs. Er zal steeds naar gestreefd worden eerst alle andere oplossingen aan te wenden.

* Verder wordt op het individuele niveau een LEERLINGENDOSSIER aangemaakt. Dit dossier bevat de volgende informatie :

- de identificatiegegevens van de leerling die bij inschrijving in de school worden ingevuld en indien nodig later aangevuld of aangepast, verder speciale gegevens die van invloed (kunnen) zijn op de ontwikkeling van het kind.

- het schoolverloop en de resultaten van het kindvolgsysteem van de kleuterschool en leerlingvolgsysteem van de lagere school.

- extra informatie bij probleemkinderen : bv. het afsprakenplan van de MDO-verslagen.

De CLB-medewerkster en de zorgcoördinator krijgen van de klasleerkrachten vóór het begin van het MDO, het ingevuld voorbereidingsformulier per kind. Zo kunnen zij hun inbreng op een MDO voorbereiden en ook rustig de nodige dossiers opzoeken in hun archief.

Elk kind moet in zijn totaliteit bekeken worden. We beperken ons zeker niet enkel tot cognitieve aspecten. Ook niet-cognitieve facetten van een kind kunnen aanleiding geven tot een MDO. We denken hierbij aan "welbevinden" en "betrokkenheid", deelaspecten die niet enkel in het kleuteronderwijs, maar zeker

ook in de lagere school mee de basis vormen van een totaliteitsonderwijs.

De taak van de **zorgcoördinator** bestaat erin:

- mee te werken aan de algemene schoolorganisatie en aan de kwaliteitszorg van onze school
- het zorgbeleid van de school mee te ontwikkelen, op te volgen en te evalueren
- overleg te organiseren met collega's, ouders en externen
- een netwerk uit te bouwen en samen te werken met externe partners (logopedisten, kinesisten,...)
- te zorgen voor een krachtige onderwijs - leeromgeving voor alle leerlingen en in het bijzonder voor kinderen met zorgnoden
- in eerste instantie preventief werken aan zorg

Klasdoorbrekend werken

- Er wordt klasdoorbrekend gewerkt, bv. voor puzzelen (KS), muzische vorming, niveaulezen (technisch en begrijpend lezen), projecten, contract- en hoekenwerk,...
- Er wordt door de leraars op gelet, dat de sociale vaardigheden hier ook aan bod komen en dat de kinderen leren respect opbrengen voor andere kinderen, ongeacht de leeftijd.
- Het bevordert de motivatie van onze leerlingen om naar school te gaan en om zich op de school goed te voelen.
- Voor leerlingen met een eigen leerlijn kan er ook klasdoorbrekend gewerkt worden : zo kan een kind dat bv. in het vierde leerjaar zit wiskunde volgen in het derde leerjaar.
- De school voorziet kansen om remediërvormen in te bouwen, zoals bv. team - teaching, herverdeling van de klassen in meerdere (niveau)groepen o.l.v. de klastitularissen en een zorgleerkracht.

GON - project

Onze school werkt actief mee aan geïntegreerd onderwijs. (GON - project) Zo is het mogelijk dat bepaalde kinderen vanuit het buitengewoon basisonderwijs ondersteund worden in het gewoon onderwijs. (onze school)

Overige GOK (gelijke onderwijskansen) -initiatieven

- bevraging van welbevinden, betrokkenheid en competenties bij leerlingen

- 'groene' juffen en meesters
- Het gebruik van de 'axenroos'
- een tevredenheidsenquête die wordt uitgevoerd bij de ouders

ICT als krachtig middel

Binnen de zorgverbreding speelt het werken met ICT in de klas ook een belangrijke rol. ICT integreren in alle leergebieden, als gereedschap (zelfstandig gebruiken), als instructeur (zelfstandig leren) en als open digitale leeromgeving (zelfgestuurd leren) is ons doel.

Spelenderwijs leren kan met behulp van ICT, het kan motiverend werken, het biedt kansen tot experimenteren, differentiatie en remediëring en bevordert zelfstandigheid.

Het is ook een belangrijk hulpmiddel voor leerlingen met bepaalde leerstoornissen, zoals bv. de methode 'Kurzweil 3000' voor kinderen met dyslexie.